

Despre Human Rights Watch

Schimbări: Am păstrat tot, deoarece informațiile prezentate sunt corecte, iar aparatul critic este bun. În schimb, am adăugat un nou studiu de caz pentru a arăta modul în care Human Right Watch își desfășoară activitatea și acordă recomandări în domeniul drepturilor omului. Studiul de caz existent era destul de bun pentru a ilustra activitatea organizației pe scena internațională, doar că nu arăta dacă a existat o aplicativitate a recomandărilor propuse, fiind vorba despre un stat cu un regim închis, unde informațiile nu sunt ușor de obținut: China. Eu am propus un studiu de caz asupra recomandărilor organizației cu privire la efectele bombelor cu dispersie asupra populației. Recomandările au fost ascultate și urmate în mare parte.

Istoric

Organizația își are rădăcinile în Actul Final de la Helsinki care a fost încheiat în 1975 în cadrul Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa. Acest acord internațional semnat de un număr de 35 de state de pe continentul european (printre care Statele Unite și Canada) a avut rolul de a îmbunătăți relațiile dintre Est și Vest prin stabilirea unui număr de zece principii esențiale precum inviolabilitatea granițelor, neintervenția în afacerile interne, reglementarea pașnică a diferendelor. Principiul declanșator care a dus la crearea a ceea ce noi cunoaștem azi drept Human Rights Watch a fost respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Prin promovarea unui astfel de principiu, Actul Final a reprezentat o oportunitate pentru un grup de disidenți sovietici de a ține în frâu sau măcar de a atrage atenția internațională asupra tendințelor oligarhice ale Uniunii Sovietice în ceea ce privește respectarea drepturilor propriilor cetățeni. Sub conducerea fizicianului pe nume Yuri Orlov, disidenții ruși au format grupul public pentru promovarea îndeplinirii acordurilor de la Helsinki în URSS care va fi cunoscut drept Grupul Helsinki din Moscova. Disidenții s-au angajat să facă cunoscute pe scena internațională cazurile de încălcare ale drepturilor omului de către URSS. Acțiunea disidenților sovietici a reprezentat un exemplu pentru state precum Polonia, Cehoslovacia, Ucraina, Georgia, Armenia. Acțiunea a avut ecou inclusiv pe continentul american unde a fost înființată Comisia Helsinki din Statele Unite tot la un

an de la semnarea Actului Final.[1]

Venirea lui Jimmy Carter la putere a for benefică atât pe plan local cât și național pentru acest angajament al diferitelor state privind monitorizarea respectării drepturilor omului. În această perioadă, fostul judecător al Curții Supreme și de asemenea șeful delegației americane și ambasadorul Națiunilor Unite, Arthur Goldberg a propus în 1977 crearea unui grup de monitorizare a prevederilor de la Helsinki din cetățeni care aparțin sectorului privat. Organizația a luat ființă în 1978 iar în fruntea sa s-a aflat Robert Bernstein, CEO al unei edituri celebre. Comitetul de supraveghere SUA-Helsinki sau Helsinki Watch cum a fost denumită a obținut sprijin din partea fundației Ford care la începutul anului 1979 s-a oferit să o finanțeze pe o durată de doi ani cu un grant în valoare de 400.000 de dolari. Rolul acesteia a fost monitorizarea URSS-ului privind respectarea drepturilor omului.[2]

La sfârșitul anilor '70 se pune problema scopului Comitetului de supraveghere american față de cel moscovit. Deși Helsinki Watch a fost creat în urma apelului lansat de grupul de supraveghere moscovit, acestea două nu se pot alinia pe deplin deoarece Helsinki Watch era format din cetățeni care erau aliați cu statul american, dar era construită după un model moscovit menit să justifice adversitatea față de stat. Rolul său este neclar deoarece conform statutului, organizația este un comitet național de monitorizare, iar scopul său declarat este de a monitoriza respectarea Actului de la Helsinki în Europa de Est. Nu se putea găsi o justificare pentru monitorizarea Americii privind prevederile actului. Potrivit rapoartelor strânse până la început de ani '80 de Helsinki Watch, Statele Unite se confruntau cu o serie de probleme precum libertatea de exprimare, libertatea religioasă, discriminare rasială, problema refugiaților, vize, imigranți și locurile de muncă. Prin intermediul acestor rapoarte, membrii organizației doresc să-și demonstreze superioritatea față de URSS prin sublinierea unui activism politic care este o tradiție în State, faptul că existența acestei organizații pe continentul american scoate în evidență importanța pe care SUA o acordă principiilor Actului Final. Monitorizarea internă capătă valoare simbolică. De asemenea, membrii Helsinki Watch pun accent pe obiectivul organizației care este acela de a apăra drepturile disidenților din alte țări aducând ca argument faptul că majoritatea fondatorilor acestei organizații au avut contact cu Uniunea Sovietică. De asemenea,

Într-un articol din New York Times din 1979, doi dintre fondatorii își se foloseau de această monitorizare internă pentru a-i justifica dreptul de a se implica în alte țări, sugerând implicarea organizației la nivel global deoarece problema drepturilor omului este un lucru comun.[3]

Perioada guvernării administrației Carter s-a dovedit a fi cadrul benefic pentru promovarea obiectivelor organizației Helsinki Watch. Președintele american a înțeles că promovarea drepturilor omului pe plan internațional era în interesul Statelor Unite în acest cadru al Războiului Rece. Venirea la putere a administrației Reagan a dus la încheierea colaborării dintre organizație și guvernul american întrucât cheia politicii noului președinte era democrația și nu promovarea drepturilor omului la scală globală. În contextul implicării administrației Reagan în sensul susținerii regimurilor abuzatoare din America Latină, în 1981 a fost creată organizația American Watch . În acest fel se demonstrează caracterul echitabil al organizației mamă Helsinki Watch și se spulberă acuzațiile privind abuzul asupra URSS și a aliaților săi. Rolul American Watch era acela de a monitoriza respectarea drepturilor omului în țările aliate ale SUA , iar Helsinki Watch avea rolul de a monitoriza statele totalitare semnatare ale Helsinki Watch dar și din afara acestui acord. În anii 80, American Watch și-a concentrat eforturile pe două fronturi - pe de o parte monitoriza războaiele civile din America Centrală, iar pe cealaltă parte se ocupa de contestarea politicii Reagan de susținere a unor guverne de dreapta și a unor grupuri rebele în America centrală și de sud.[4]

În 1982 a fost înființată Federația Internațională Helsinki pentru Drepturile Omului. Această era compusă din 8 comitete naționale ale Canadei, Franței, Austriei, Belgiei, Țărilor de Jos, Norvegia, Suedia, SUA. Federația a fost înființată la cererea unui fondator al Helsinki Watch pe nume Neier și avea rolul de a monitoriza respectarea Actului Final atât pe plan național cât și internațional. Proiectul s-a dovedit a fi un insucces din cauza subfinanțărilor, a incapacității de a se autoadministra. Acesta a funcționat până în 2007.[5]

După acest eșec au fost înființate o serie de comitete regionale de supraveghere ale SUA. În 1985 a luat naștere Asian Watch, în 1988 avem African Watch și Middle East Watch în 1989. Toate acestea au dat naștere a ceea ce noi cunoaștem azi drept

Human Rights Watch.[6]

Structură

Organizația este formată dintr-un corp de experți care se ocupă cu cercetarea de teren și dintr-un personal care se află la conducere și căruia i se raportează datele obținute în urma cercetării de teren. Corpul de experți include juriști, avocați, cadre universitare, specialiști pe fiecare țară, jurnaliști de diverse naționalități. Acești experți investighează abuzurile în domeniul drepturilor omului după care transmit conducerii datele obținute. Munca cercetătorilor de teren este analizată și ghidată de un grup superior de conducere care are un staff, de un consiliu de administrație, de o conducere a consiliului și de comitetele consultative.[7]

Comitetele consultative joacă un rol important în recrutarea de personal, precum și stabilirea unor legături între Human Rights Watch și comunitatea academică. Rolul principal al acestora este de a oferi consiliere politică diviziilor programatice ale organizației. De asemenea, aceste comitete pune în legătură corpul de experți cu diverși jurnaliști, oficiali guvernamentali și activiști pentru drepturile omului. Totodată, acestea fac cunoscute rapoartele și declarațiile către presă și universități. Membrii comitetelor sunt persoane care au o experiență vastă în problema drepturilor omului, în chestiuni politice, economice și sociale. Astfel de comitete sunt: Divizia Africa, Divizia Americilor, Divizia Asia, Divizia Orientul Mijlociu și Africa de Nord, Divizia pentru drepturile copilului, Divizia pentru drepturile femeilor, Divizia pentru mediu și drepturile omului, Divizia Europa și Asia Centrală.[8]

Finanțare

Human Rights Watch este susținută din donații care provin de la persoane private și fundații din întreaga lume. Organizația nu solicită și nu acceptă în mod direct sau indirect donații din partea guvernelor, fundațiilor guvernamentale sau oficialilor guvernamentali deoarece dorește să-și mențină independența.[9]

Pe baza unei evaluări a practicilor de strângere de fonduri, a modului în care se cheltuiesc banii, precum și a modului de guvernare de către organizația non-profit BBB Wise Giving Alliance, Human Rights Watch a primit standardul de caritate acreditat de

către Better Business Bureau. De asemenea, organizația a primit premiul la nivel de platină pentru gradul mare de transparență de care a dat dovadă din partea organizației GuideStar.[10] Totodată, conform unei evaluări a Charity Navigator asupra sănătății financiare, precum și asupra stabilității, eficienței, durabilității și transparenței, Human Rights Watch a obținut un punctaj de încredere de 87,52%.[11]

Obiective

Obiectivele Human Rights Watch sunt acelea de a apăra drepturile fundamentale ale oamenilor din întreaga lume și de a încuraja respectarea acestora atât de către fiecare individ în parte, cât și de către guverne.[12] Pentru atingerea acestor obiective, organizația investighează în mod obiectiv și intens cazurile de abuz asupra drepturilor omului, le aduce în atenția opiniei publice internaționale pentru a pune presiune pe abuzator și pentru a-l convinge să remedieze situația și de asemenea face o serie de recomandări pentru a ajuta la îmbunătățirea situației celui abuzat.[13]

Studiu de caz

Un studiu de caz interesant este reprezentat de practicile guvernului chinez privind reabilitarea persoanelor dependente de droguri. Studiul a fost publicat sub forma unui raport cu titlul *„Când întinericul nu cunoaște limite: Încarcerare, tratament și muncă forțată ca modalități de reabilitare a dependenților de droguri în China”* în data de 7 ianuarie a anului 2010. Studiul de față este împărțit în capitole: primul capitol cuprinde recomandările organizației Human Rights Watch, în al doilea capitol se vorbește despre metodologia folosită în elaborarea acestui studiu, al treilea capitol cuprinde o scurtă istorie a consumului de droguri în China și a răspunsului guvernului chinez privind această problemă, iar în ultimul capitol sunt expuse principalele probleme constatate de organizație.

Raportul are în vedere încălcările drepturilor dependenților de droguri din China favorizate o dată cu intrarea în vigoare a Legii antidrog a Republicii Populare Chineze în iunie 2008. Conform oficialilor chinezi, această lege îmbunătățește viața consumatorilor de droguri întrucât sunt stopate pedepsele prin muncă din cadrul centrelor de reeducare, iar consumatorii de droguri aflați în aceste centre au parte de

o protecție sporită. Activiștii HRW au descoperit că în realitate, această lege a fost creată în beneficiul autorităților locale întrucât acestea aveau parte de puteri sporite asupra consumatorilor de droguri. De asemenea, experții HRW vorbesc despre condițiile grele din centrele de detenție din provincia Yunnan care sunt asemănătoare cu centrele din provincia Guangxi care au fost supuse unor investigații în anul 2007. Această comparație indică faptul că nu s-a schimbat nimic pe parcursul celor trei ani de zile. Totodată, comparativ cu raportul din 2008, se constată o continuare a aceluiași practici privind munca forțată din centrele de detenție, refuzul privind accesul deținuților la îngrijire medicală, precum și stigmatizarea continuă din partea societății după eliberarea din centre, ceea ce duce la reluarea consumului de droguri.[14]

S-a constatat că legea din 2008 menită să aducă o îmbunătățire în ceea ce privește procesul de vindecare al consumatorilor, de fapt crește timpul de detenție de la șase luni sau un an la minim doi ani cu posibilitate de prelungire de încă un an, continuă munca forțată, abuzul fizic și refuzul la îngrijiri medicale. De asemenea, legea prevede o perioadă de tratament comunitar de până la trei ani, acest tratament însemnând în realitate o continuare a detenției. Totodată, se conferă puteri extinse cadrelor din poliție: acestea au dreptul de a percheziționa și de supune orice individ la teste de urină doar pe baza suspectării și fără a avea nevoie de vreo dovadă. De asemenea, suspectul nu are dreptul la un proces legal. Cercetătorii care s-au ocupat de acest studiu vorbesc despre faptul că centrele de detenție pentru droguri se aflau în administrarea Biroului securității politice și a poliției locale. Centrele nu se ocupau de tratarea dependențelor ci de exploatarea fizică a acestora. În ciuda faptului că legea vorbește despre protejarea sănătății deținuților, în realitate, centrele erau adevărate focare de infecție cu HIV și tuberculoză deoarece infecția nu avea acces la tratament și în majoritatea cazurilor nu li se comunica faptul că sunt confirmați pozitiv cu HIV sau TBC. Mai mult, cei aflați într-un stadiu avansat al bolii erau eliberați în societate, fără ca aceștia să aibă resursele financiare necesare pentru a se trata.[15]

Cercetările efectuate pentru întocmirea acestui raport au fost desfășurate pe parcursul anului 2009 în provinciile Yunnan, Guangxi la care se adaugă capitala Beijing. Experții Human Rights Watch au ales cele două provincii deoarece acestea sunt recunoscute ca având cea mai bogată istorie de pe teritoriul chinez în ceea ce privește consumul de

droguri precum și infectările cu HIV/SIDA. Cercetările au fost efectuate sub forma unor interviuri a 33 de persoane actuale și foste consumatoare de droguri ilicite. De asemenea, au fost purtate discuții cu 25 de persoane care activează în organizații neguvernamentale pe chestiuni legate de starea de sănătate a consumatorilor de droguri. La acestea se adaugă o serie de analize a legii antidrog din China, analize ale relatărilor din presa națională chineză și internațională, precum și analize ale cercetărilor academice chineze. Cercetătorii Human Rights Watch nu au luat interviuri oficialilor chinezi din cauza riscului la care s-ar expune atât ei cât și pe cei pe care i-ar interviewa.[16]

În ceea ce privește soluțiile la problemele identificate, organizația face o serie de recomandări ministerelor din cadrul Guvernului chinez (Ministerul Securității Publice, Justiției, Afacerilor Interne și Sănătății) privind centrele de detenție pentru droguri: închiderea centrelor de detenție obligatorie, acces la tratament în regim ambulatoriu pentru a trata dependența, compensații pentru deținuții a căror sănătate fizică sau mentală a fost periclitată în aceste centre, disciplinarea personalului, personal medical adecvat. De asemenea se recomandă informarea celor care au fost confirmați pozitiv cu HIV/SIDA și consilierea acestora. Au fost făcute recomandări referitoare la legea antidrog și anume tragerea la răspundere a celor care au încălcat drepturile, eliminarea testării forțate și a informației afișate pe cartea de identitate care indică faptul că persoana în cauză este dependentă de droguri. La acestea se adaugă crearea unor linii directe mai clare în ceea ce privește tratarea celor dependenți, protejare confidențialității consumatorului în spațiile publice, dezvoltarea unor mecanisme pentru evitarea discriminării în societate.[17]

De asemenea au fost făcute recomandări și Agențiilor Națiunilor Unite și donatorilor internaționali care oferă asistență sau desfășoară programe privind ajutorarea celor infectați cu HIV/SIDA din China. Acestora li se cere să militeze pentru închiderea centrelor de detenție obligatorie pentru consumatorii de droguri, să solicite anchete și să ceară pedepsirea abuzatorilor din centre, precum și despăgubiri pentru victime. La acestea se adaugă militarea pentru reforme în scopul îmbunătățirii statutului celor infectați cu HIV/SIDA, precum și susținerea programelor de consiliere și servicii juridice care vin în ajutorul celor infectați.[18]

În ceea ce privește gradul de aplicabilitate al acestor recomandări, este greu de vorbit despre acest lucru dat fiind „caracterul închis” al societății Republicii Populare Chineze.

Referințe

Slezkine, P.(2014, december 16). *From Helsinki to Human Rights Watch: How an American Cold War Monitoring Group Became an International Human Rights Institution*. Humanity Journal. <http://humanityjournal.org/issue-5-3/from-helsinki-to-human-rights-watch-how-an-american-cold-war-monitoring-group-became-an-international-human-rights-institution>

***(2010, january 7). *Where Darkness Knows No Limits: Incarceration, Ill-Treatment and Forced Labor as Drug Rehabilitation in China*. Human Rights Watch. <https://www.hrw.org/report/2010/01/07/where-darkness-knows-no-limits/incarceration-ill-treatment-and-forced-labor-drug>

***(2020, august 18). *Human rights Watch(HRW)*. European Country of Origin Information Network. <https://www.ecoi.net/en/source/11207.html>

***(2015, september 10).*Human Rights Watch*. Human Rights and Democracy Network. <https://hrdn.eu/human-rights-watch/>

Human Rights Watch. <https://www.hrw.org/>

*** *Rating for Human Rights Watch*. Charity Navigator. <https://www.charitynavigator.org/ein/132875808>

*** *Human Rights Watch*. Guide Star. <https://www.guidestar.org/profile/13-2875808>

***(2021, march). *Human Rights Watch*. BBB Wise Giving Alliance. <https://give.org/charity-reviews/national/Civil-Rights/Human-Rights-Watch-in-New-York-ny-3452>

---

[1] Peter, Slezkine, *From Helsinki to Human Rights Watch: How an American Cold War Monitoring Group Became an International Human Rights Institution*, publicat în *Humanity: An International Journal of Human Rights, Humanitarianism, and Development*, 2014

[2] Ibidem

[3] Ibidem

[4] Ibidem

[5] Ibidem

[6] Ibidem

[7] <https://www.hrw.org/about/people/senior-management>

[8] <https://www.hrw.org/about/people/advisory-committees>

[9] <https://www.hrw.org/financials>

[10] Ibidem

[11] <https://www.charitynavigator.org/ein/132875808>

[12] <https://hrdn.eu/human-rights-watch/>

[13] <https://www.ecoi.net/en/source/11207.html>

[14] *** Where Darkness Knows No Limits: Incarceration, Ill-Treatment and Forced Labor as Drug Rehabilitation in China, Human Rights Watch, SUA, 2010

[15] Ibidem

[16] Ibidem

[17] Ibidem

[18] Ibidem

Studiu de caz 2: Campania pentru interzicerea minelor terestre și Coaliția privind munițiile cu dispersie

Alt studiu de caz interesant, care ar reflecta creșterea importanței Organizației Human Right Watch pe scena internațională a asigurării securității umane, cu trimitere în mod explicit la respectarea drepturilor omului, sunt cele referitoare la Campania Internațională pentru Interzicerea Minelor Terestre, în care Human Rights Watch a fost un actor cheie[1], campanie care a câștigat Premiul Nobel pentru Pace în 1997 și a marcat o nouă eră a participării societății civile la diplomația internațională. De asemenea, o analiză a *Coaliției privind munițiile cu dispersie* (CMC), care a produs o convenție internațională pentru interzicerea munițiilor cu dispersie, ar arăta că Human Rights Watch a avut un cuvânt de spus[2].

În ambele cazuri, un expert în armament și fost militant de bază, pe nume Steve Goose, a condus delegațiile Human Rights Watch în calitate de director al Diviziei de armament. Munițiile cu dispersie sunt bombe sau muniții lansate de rachete și artilerie care se deschid în aer, trimițând zeci sau chiar sute de bombe care explodează pe o suprafață care poate fi la fel de mare ca un teren de fotbal. Până la semnarea convenției, în decembrie 2008, Human Rights Watch făcea cercetări, publicații și pledoarii privind munițiile cu dispersie de un deceniu. Atenția sa asupra acestei arme a început în 1999, când Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO) a lansat bombe cu dispersie împotriva unor ținte militare din zonele populate din Serbia, în efortul său de a-l determina pe președintele iugoslav Slobodan Milošević să-și retragă trupele din Kosovo. Au existat multe pierderi umane și materiale din cauza SUA, drept pentru care guvernul SUA putea fi acuzat de încălcarea dreptului umanitar internațional. Astfel, Human Rights Watch a angajat un consultant militar cu o vastă expertiză în evaluarea pagubelor provocate de bombe pentru a vizita fiecare loc din Serbia unde fuseseră lansate bombe cu dispersie, împreună cu cercetătorul organizației în Iugoslavia[3]. Aceștia au realizat *primul studiu fiabil privind daunele provocate de bombele cu dispersie* - și au concluzionat, de fapt, că utilizarea de către Pentagon a bombelor cu dispersie a cauzat moartea și suferința inutilă și inacceptabilă a civililor. Concluziile studiului au fost suficient de convingătoare (și suficient de valoroase pentru un Pentagon care nu putea face propriile evaluări ale armelor pe teren, după un conflict) pentru ca Human Rights Watch să obțină o audiență cu avocați de rang relativ înalt din cadrul Forțelor Aeriene. În loc să conteste concluziile raportului (ceea ce este cu siguranță cea mai frecventă experiență pe care Human Rights Watch o are în întâlnirile de advocacy cu oficiali guvernamentali), Forțele Aeriene au părut să ia în considerare recomandările Human Rights Watch. În Afganistan, în 2001 și 2002, și în Irak, în 2003, SUA au evitat, în general, să folosească bombe cu dispersie în zonele populate.[4]

Concluzionând, este foarte interesant cum această organizație se ocupă cu cercetarea drepturilor omului și cum acestea sunt încalcate, ajungând chiar să influențeze unele decizii politice pe baza recomandărilor sale.

Acest lucru, în termenii de specialitate, poartă numele de advocacy. Prin urmare, trebuie recunoscut rolul Human Right Watch la nivel global asupra apărării drepturilor omului.

---

[1] Carroll Bogert, ” Human Rights Advocacy in Global Governance: A Case Study of Human Rights Watch”, in *The new dynamics of multilateralism: diplomacy, international organizations, and global governance*, by James P. Muldoon et. all., Published by Routledge, 2011, p.188.

[2] Pentru detalii vezi Human Right Watch, *Cluster Munitions*, <https://www.hrw.org/topic/arms/cluster-munitions> , disponibil la data de 20/12/2023.

[3] Human Right Watch, *Report: NATO's Use of Cluster Munitions in Yugoslavia*, <https://www.hrw.org/report/1999/05/11/natos-use-cluster-munitions-yugoslavia> , disponibil la data de 20/12/2023.

[4] Carroll Bogert, *op. cit.*, in *loc. cit.*, pp.196-197.

Revision #4

Created 13 December 2023 09:09:26 by Christian Nasulea

Updated 20 January 2024 11:34:34 by Adina Gibu